

Advies nr 51/2013 van 6 november 2013

Betreft: Adviesaanvraag inzake het voorontwerp van decreet betreffende de landinrichting (CO-A-2013-056)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Landmaatschappij ontvangen op 18/10/2013;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 6 november 2013 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Commissie wordt gevraagd advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet betreffende de landinrichting, inz. met betrekking tot de artikelen 2.2.5 en 3.3.4 en 7.2.3¹.

2. Artikel 2.2.5 luidt:

"Elke administratieve overheid stelt op eenvoudig verzoek of uit eigen beweging alle informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, ter beschikking die nuttig kan zijn voor de uitvoering van de opdrachten opgedragen aan de landcommissies. Die informatie wordt opgevraagd door en ter beschikking gesteld aan de landcommissie in kwestie".

3. Artikel 3.3.4 luidt:

"Elke administratieve overheid stelt op eenvoudig verzoek of uit eigen beweging alle informatie en kennis ter beschikking die nuttig kan zijn voor de voorbereiding en de uitvoering van landinrichtingsplannen.

Voor de voorbereiding en de uitvoering van landinrichtingsplannen stelt elke eigenaar van onroerende goederen die binnen de gebiedsafbakening van het landinrichtingsproject liggen, op eenvoudig verzoek informatie ter beschikking over de gebruikers en de houders van zakelijke rechten in kwestie.

De informatie, vermeld in het eerste en tweede lid, wordt opgevraagd door en ter beschikking gesteld aan het agentschap² of aan de persoon of instantie die belast is met de uitvoering zoals vastgelegd in het landinrichtingsplan".

4. Artikel 7.2.3 luidt:

"In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013, wordt een artikel 10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

¹ Het begeleidend schrijven vermeldt ten onrechte het artikel 7.2.5. Uit het advies van de VTC, leidt de Commissie af dat evenwel artikel 7.2.3 wordt geïnterpreteerd.

² De Vlaamse Landmaatschappij.

Art. 10/1 De administratieve overheden stellen aan de VLM op eenvoudig verzoek of uit eigen beweging alle informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, ter beschikking die nodig is voor de uitoefening van de volgende taken waarmee de VLM is belast (...)³”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

5. De Commissie heeft kennis genomen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna VTC) nr. 04/2013 van 9 oktober 2013 inzake het voorontwerp van decreet betreffende de landinrichting, inz. met betrekking tot bovenstaande artikelen.
6. Net zoals de VTC, wijst de Commissie erop dat, in tegenstelling tot artikelen 2.2.5 en 7.2.3, in art. 3.3.4 niet expliciet wordt vermeld dat het ook om persoonsgegevens kan gaan, terwijl dit nochtans wel mogelijk is. Dit blijkt ten andere uit de Memorie van Toelichting bij het voorontwerp m.b.t. artikel 3.3.4: “*Voor een adequate toepassing van de instrumenten is het noodzakelijk dat het agentschap beschikt over de nodige informatie aangaande o.a. de aanwezige milieukwaliteit, het bodemgebruik en de gebruikers en houders van zakelijke rechten in het desbetreffende gebied. Dit artikel biedt een juridische basis voor het beschikbaar stellen van deze informatie. **Uiteraard dient hierbij rekening gehouden met de verplichtingen die volgen uit de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer**”.*
7. De Commissie toetst deze artikelen hierna aan de 3 belangrijkste beginselen uit de WVP, waarvan de naleving essentieel wordt geacht voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de gegevenssubjecten: het toelaatbaarheids- en finaliteitsbeginsel (artikelen 5 en 4, § 1, 2° WVP), het proportionaliteitsbeginsel (artikel 4, § 1, 3° WVP) en het transparantiebeginsel (artikel 9 WVP).
8. Wat het toelaatbaarheids- en finaliteitsbeginsel betreft, stelt de Commissie vast dat de gegevensinwinning kadert, hetzij in de uitvoering van de opdrachten opgedragen aan de landcommissies (artikel 2.2.5), hetzij in de voorbereiding en de uitvoering van landinrichtingsplannen (artikel 3.3.4), hetzij in uitvoering van de in artikel 7.2.3 vermelde wetgeving (artikel 7.2.3).
9. De finaliteiten van deze verwerking zijn welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd. Het betreft verwerkingen noodzakelijk om een verplichting na te komen waaraan de landcommissies, respectievelijk het agentschap of de persoon of instantie die

³ Daarna volgt een limitatieve opsomming van die taken.

belast is met de uitvoering zoals vastgelegd in het landinrichtingsplan, respectievelijk het agentschap, zijn onderworpen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie (artikel 5, c) WVP).

10. De Commissie stelt vast dat de artikelen van het voorontwerp toelaten dat gegevens over de doelgroep die reeds beschikbaar zijn bij een bepaalde overheid, door de gegevensaanvrager opgehaald zullen worden uit de authentieke bron en niet bij de betrokkenen zelf.
11. Dit 'only once' principe heeft voor sommige gegevensbronnen zelf een expliciete wettelijke grondslag (bv. artikel 3 van het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*, artikel 6 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*).
12. Deze werkwijze vereist dat de gegevensaanvragers beschikken over de benodigde machtigingen van de VTC of van het bevoegd sectoraal comité binnen de Commissie, bijvoorbeeld wanneer de gegevens afkomstig zijn van de Vlaamse administratie bevoegd voor landbouw, die van de VTC; wanneer de gegevens afkomstig zijn van het kadaster, die van het sectoraal comité voor de federale overheid⁴, of nog, wanneer de gegevens afkomstig zijn van het Rijksregister, die van het sectoraal comité van het Rijksregister⁵.
13. Het agentschap en de landcommissies zullen moeten nagaan of dergelijke machtigingen of eventuele uitbreidingen (andere doelstellingen, andere gegevens, ...) van bestaande machtigingen⁶ moeten worden gevraagd.
14. Wat het proportionaliteitsbeginsel betreft, is de Commissie, net zoals VTC, van oordeel dat de naleving ervan verder onderzocht kan en zal worden naar aanleiding van een concrete machtigingsaanvraag.

⁴ De landcommissies zullen zich onder andere bezig houden met herverkaveling uit kracht van wet. Met betrekking tot art. 2.1.23 stelt de Memorie van Toelichting bij het voorontwerp: "*Alvorens wordt overgegaan tot herverkaveling moet eerst eenduidig gekend zijn op welke goederen de herverkaveling betrekking heeft en wie rechten op deze goederen kan laten gelden. Als basis hiervoor worden de kadastrale gegevens gebruikt*".

⁵ Uit een nota die de Vlaamse Landmaatschappij aan de VTC heeft overhandigd staat onder andere dat bij ruilverkaveling, natuurinrichting en herverkaveling uit kracht van wet tevens Rijksregistergegevens vereist zijn. Ook voor de uitvoering van de landinrichtingsplannen zijn adresgegevens van datasubjecten noodzakelijk. Dit alles heeft te maken met de mogelijkheid om eigenaars en gebruikers tijdig te kunnen verwittigen van de start van de uitvoering van bepaalde landinrichtingswerken.

⁶ Zo beschikt bijvoorbeeld het agentschap reeds over het Koninklijk besluit van 30 mei 1994 *tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Landmaatschappij*, zoals gewijzigd door het Koninklijk besluit van 2 mei 2002.

15. Indien reeds is geweten over welke soort gegevens het gaat, moet dit al meteen in het toekomstige decreet opgenomen worden; indien dat op vandaag niet mogelijk is, zou moeten voorzien worden in een verdere invulling, ofwel door een besluit van de Vlaamse Regering, ofwel in het kader van een omzendbrief, of eventueel in het kader van een machtiging van de VTC of het bevoegd sectoraal comité binnen de Commissie.
16. In ieder geval zullen de gevraagde gegevens relevant en derhalve toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn in het licht van de nagestreefde doeleinden bij de gegevensinwinning, zoals vereist door artikel 4, § 1, 3° van de WVP.
17. Wat ten slotte het transparantiebeginsel betreft, herinnert de Commissie eraan dat in beginsel geen persoonsgegevens mogen worden verwerkt zonder dat de betrokken persoon daarvan in kennis wordt gesteld (artikel 9 WVP). Paragraaf 2 van dit artikel 9 WVP voorziet in een uitzondering op deze principiële verplichte kennisgeving indien de verkregen gegevens niet werden ingezameld bij de betrokkene (dit is het geval, aangezien zij veelal zullen worden ingezameld via de authentieke bronnen). In casu worden de gegevensverwerkingen verricht met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door een decreet. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een principiële vrijstelling van de informatieplicht van kracht.
18. Indien een residuair deel van de benodigde gegevens voor bedoelde finaliteiten toch zou moeten worden ingezameld bij de betrokkenen zelf, bv. aan de hand van een bevragsingsformulier, dan raadt de Commissie aan dit formulier te voorzien van een duidelijke informatieclausule voor de betrokkenen, met, naast de wettelijke basis van de datainzameling, minstens de elementen waarvan sprake in artikel 9, § 1 WVP⁷.

⁷ a) de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking en, in voorkomend geval, van diens vertegenwoordiger;

b) de doeleinden van de verwerking;

(...);

d) andere bijkomende informatie, met name :

- de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens,

- het al dan niet verplichte karakter van het antwoord en de eventuele gevolgen van niet-beantwoording,

- het bestaan van een recht op toegang en op verbetering van de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben;

behalve indien die verdere informatie, met inachtneming van de specifieke omstandigheden waaronder de persoonsgegevens verkregen worden, niet nodig is om tegenover de betrokkene een eerlijke verwerking te waarborgen.

OM DEZE REDENEN,

de Commissie

brengt een **gunstig** advies uit met betrekking tot de artikelen 2.2.5, 3.3.4 en 7.2.3 van het voorontwerp van decreet betreffende de landinrichting, mits rekening wordt gehouden met de gemaakte opmerkingen, inzonderheid:

-Indien reeds is geweten over welke soort gegevens het gaat, moet dit al meteen in het toekomstige decreet opgenomen worden; indien dat op vandaag niet mogelijk is, zou moeten voorzien worden in een verdere invulling, ofwel door een besluit van de Vlaamse Regering, ofwel in het kader van een omzendbrief, of eventueel in het kader van een machtiging van de VTC of het bevoegd sectoraal comité binnen de Commissie (randnummer 15);

-Gegevens over de doelgroep die reeds beschikbaar zijn bij een bepaalde overheid, mogen opgehaald worden uit de authentieke bron, mits de respectievelijke aanvragers (de landcommissies ter uitvoering van artikel 2.2.5, het agentschap of de persoon of instantie die belast is met de uitvoering van artikel 3.3.4 of het agentschap ter uitvoering van artikel 7.2.3), beschikken over de vereiste machtigingen van de Vlaamse Toezichtcommissie of van het bevoegd sectoraal comité binnen de Commissie (randnummer 12);

-Indien een residuair deel van de gegevens toch rechtstreeks zou moeten worden ingezameld bij de betrokkenen zelf, bv. via een bevragsingsformulier, dan moet dit formulier voorzien zijn van een duidelijke informatieclausule (randnummer 18).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere